

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

23 .09.2021 nr. 05-10/73

06/1-929-20 din 21.12.2020

La nr. 20-78-03-43 din 06.01.2021

**Curtea de Conturi
a Republicii Moldova**
(ccrm@ccrm.md; l_saracuta@ccrm.md)

Copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la Hotărârile Curții de Conturi: **nr. 50 din 23 noiembrie 2020** cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale or.Fălești încheiate la 31.12.2019 și Raportul auditului asupra conformității procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială or. Fălești; **nr. 51 din 25 noiembrie 2020** cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale satul Măgdăcești încheiate la 31 decembrie 2019; **nr. 52 din 25 noiembrie 2020** cu privire la Raportul auditului asupra conformității procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială satul Măgdăcești; **nr. 53 din 25.11.2020** cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale orașul Ialoveni încheiate la 31 decembrie 2019 și **nr. 54 din 25.11.2020** cu privire la Raportul auditului conformității asupra procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială orașul Ialoveni, Ministerul Finanțelor, pe chestiunile ce țin de competența sa, prezintă anexat Informația privind măsurile întreprinse întru implementarea cerințelor și recomandărilor ce i-au fost înaintate, la situația din 21 septembrie 2021.

Anexe: 11 file.

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI

Ex.: Galina Damian
Tel.: (022) 26-25-12
e-mail: galina.damian@mf.gov.md

Informația

privind măsurile întreprinse întru implementarea cerințelor și recomandărilor din **hotărârile Curții de Conturi nr. 50 din 23 noiembrie 2020** cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale or. Fălești încheiate la 31.12.2019 și Raportul auditului asupra conformității procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială or. Fălești; **nr. 51 din 25 noiembrie 2020** cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale satul Măgdăcești încheiate la 31 decembrie 2019; **nr. 52 din 25 noiembrie 2020** cu privire la Raportul auditului asupra conformității procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială satul Măgdăcești; **nr. 53 din 25.11.2020** cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale orașul Ialoveni încheiate la 31 decembrie 2019 și **nr. 54 din 25.11.2020** cu privire la Raportul auditului conformității asupra procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială orașul Ialoveni
la situația din 21 septembrie 2021

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul cerinței / recomandării	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	2	3	4	5
Hotărârea Curții de Conturi nr. 50 din 23 noiembrie 2020 <i>cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale or. Fălești încheiate la 31.12.2019 și Raportul auditului asupra conformității procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială or. Fălești</i>				
I.	2.4. Ministerului Finanțelor	<p>pentru informare, și se reiterează recomandările 2.4.1. și 2.4.2., înaintate prin Hotărârea Curții de Conturi nr.8 din 27.02.2019, privind necesitatea revizuirii și completării, prin prisma contabilității de angajamente, a Normelor metodologice aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015:</p> <p><i>„2.4.1. revizuirea și completarea prin prisma contabilității de angajamente a Normelor metodologice, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015, privind evidența și raportarea de către AAPL:</i></p> <p><i>- a calculelor, creanțelor și datoriilor aferente impozitelor, taxelor și altor plăți încasate în bugetele UAT administrate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale;</i></p> <p><i>- a utilizării conform destinației a transferurilor cu destinație specială primite din alte bugete;</i></p>		<p><i>Se reiterează răspunsul comunicat anterior prin scr. nr. 05-10/18 din 16.03.2021:</i></p> <p>„Potrivit pct. 2.1. din Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normelor metodologice privind evidența contabilă în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.216/2015, planul de conturi contabile în sistemul bugetar este elaborat în conformitate cu standardele internaționale GFS 2001 (Statistica Finanțelor Guvernamentale), integrat cu clasificția bugetară economică și se utilizează pentru evidența executării de casă a bugetului public național (metoda de casă), precum și pentru evidența contabilă a veniturilor și cheltuielilor efective ale autorităților/instituțiilor bugetare, a activelor financiare și nefinanciare, a datoriilor și rezultatelor (metoda de angajamente).</p> <p>Totodată, conform pct. 3.8.3. din ordinul menționat, <i>conturile din subclasa 81 „Conturi extrabilanțiere ale bugetelor”</i> sunt utilizate de către Trezoreria de Stat și autoritățile publice locale, care asigură executarea de casă a bugetelor <u>pentru evidența datoriilor și creanțelor bugetare.</u></p> <p>La subcontul de nivelul II 811420 „Creanțe ale contribuabililor” se ține evidența creanțelor bugetare ale contribuabililor. În acest subcont se ține și evidența sumelor calculate pentru plata arende și a altor contribuții.</p>

				<p>Pe măsura încasării sumelor calculate se micșorează subcontul extrabilanțier 811420.</p> <p>Astfel, întru implimentarea recomandării Curții de Conturi și asigurarea contabilizării calculelor, creanțelor și a datoriilor aferente impozitelor, taxelor și altor plăți încasate în bugetele UAT, autoritățile publice locale pot utiliza subcontul extrabilanțier menționat.</p> <p><u>Cu privire la executarea transferurilor cu destinație specială primite din alte bugete</u>, se comunică că, începând cu luna februarie 2017, <i>transferurile cu destinație specială se efectuează în baza documentelor de plată incluse de către autoritățile/instituțiile bugetare în sistemul informațional al Ministerului Finanțelor.</i></p> <p>Responsabilitatea pentru corectitudinea utilizării transferurilor respective aparține autorităților/instituțiilor bugetare.</p> <p>În conformitate cu prevederile art.35 al.(3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, transferurile cu destinație specială utilizate contrar destinației, constatate în urma controalelor efectuate de către organele abilitate, se restabilesc la bugetul de stat. Concomitent, Ministerul Finanțelor se autorizează să reducă cu suma respectivă volumul transferurilor cu destinație specială aprobat în legea bugetară anuală.”</p>
		<p><i>2.4.2. ajustarea sistemului informațional de gestionare a finanțelor publice a Ministerului Finanțelor la principiile contabilității de angajamente, în scopul raportării de către APL a calculelor, creanțelor și datoriilor aferente impozitelor, taxelor, altor plăți și a transferurilor cu destinație specială neutilizate”</i></p>		<p><i>Se reiterează răspunsul comunicat anterior prin scr. nr. 05-10/18 din 16.03.2021:</i></p> <p>„Potrivit prevederilor art. 63 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, încasările bugetelor componente ale bugetului public național și plățile bugetului de stat și ale bugetelor locale se efectuează prin sistemul trezorerial conform metodei de casă.</p> <p>Totodată, contabilitatea și raportarea în sectorul bugetar se desfășoară în baza metodei de angajamente cu utilizarea elementelor din metoda de casă. În special, contabilitatea se efectuează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în sistemul trezorerial - în baza metodei de casă; - în autoritățile/instituțiile bugetare - în baza metodei de angajamente. <p>Mai mult ca atât, <i>Conceptul și Planul de acțiuni pentru elaborarea Standardelor Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.159/2016, stipulează intenția Ministerului</i></p>

Finanțelor de a menține metoda de casă pentru asigurarea executării procesului bugetar aplicat și în prezent în Republica Moldova.

SNCSPP vor fi bazate pe metoda de angajamente modificată, cu excepția recunoașterii unor venituri și cheltuieli – care se vor menține pe baza contabilității de casă așa ca:

- venituri fiscale și vamale ale bugetului;
- contribuțiile de asigurări sociale de stat și primele de asigurări obligatorii de asistență medicală;
- transferuri interbugetare.

Totodată, *se menționează că, recunoașterea elementelor contabile respective în baza contabilității de casă este cea mai rațională modalitate de a măsura aceste operațiuni economice pe termen mediu.*

Întru respectarea prevederilor din pct.3.3. al Normelor metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național și a mijloacelor extrabugetare prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 215/2015, zilnic, Direcția Trezoreria de Stat și Trezoreriile Regionale ale Ministerului Finanțelor, perfectează și transmit în format electronic administratorilor de venituri Registrul veniturilor bugetului de stat/bugetului asigurărilor sociale de stat/fondatorilor asigurării obligatorii de asistență medicală/bugetelor locale (Forma FI-006), precum și fișierul cu informații la nivel de document de plată.

Administratorii de venituri sunt obligați zilnic să asigure primirea de la Direcția Trezoreria de Stat și de la Trezoreriile Regionale ale Ministerului Finanțelor, a informației despre suma încasărilor la bugetele respective, în format electronic.

Administratorii de venituri, după verificarea și prelucrarea zilnică a informației primite de la Trezoreria de Stat și de la Trezoreriile Regionale ale Ministerului Finanțelor, sunt responsabili de reflectarea acesteia în fișele personale ale contribuabililor.

În contextul celor expuse, ***se consideră irelevantă ajustarea sistemului informațional de gestionare a finanțelor publice al Ministerului Finanțelor la principiile contabilității de angajamente*** în scopul raportării de către APL a calculării creanțelor și datoriilor

			aferente impozitarii, taxelor, altor plăți și a transferurilor cu destinație specială.”
2.	2.5. Serviciului Fiscal de Stat	<p>pentru informare, și se reiterează recomandările¹ privind:</p> <p>2.5.1. necesitatea elaborării unor proceduri bine determinate care ar asigura schimbul de informații cu autoritățile publice locale referitor la calculele, achitățile, avansurile și restanțele existente aferente impozitelor și taxelor încasate în bugetul local, dar administrate de Serviciu Fiscal de Stat;</p>	Despre acțiunile întreprinse, Serviciul Fiscal de Stat a informat direct Curtea de Conturi și Cancelaria de Stat prin scr. nr. 26-07/2-13/101765 din 10 septembrie 2021 (<i>copia scrisorii se anexează pe 1 filă, conform anexei nr.2</i>).
3.		2.5.2. asigurarea încasării depline a impozitelor și taxelor locale (în special, a taxei de piață aferentă bugetului or. Fălești)	

Hotărârea Curții de Conturi nr. 51 din 25 noiembrie 2020

cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale satul Măgdăcești încheiate la 31 decembrie 2019

4.	2.5. Ministerului Finanțelor	<p>pentru informare și se reiterează recomandările 2.4.1. și 2.4.2., înaintate prin Hotărârea Curții de Conturi nr.8 din 27.02.2019, privind necesitatea revizuirii și completării prin prisma contabilității de angajamente a Normelor metodologice, aprobate prin Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015:</p> <p><i>„2.4.1. revizuirea și completarea prin prisma contabilității de angajamente a Normelor metodologice, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015, privind evidența și raportarea de către AAPL:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a calculelor, creanțelor și datoriilor aferente impozitelor, taxelor și altor plăți încasate în bugetele UAT administrate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale; - a utilizării conform destinației a transferurilor cu destinație specială primite din alte bugete; <p>2.4.2. ajustarea sistemului informațional de gestionare a finanțelor</p>	<i>A se vedea informația expusă în pct.1, la acest subiect.</i>
----	-------------------------------------	---	---

¹ Aprobate prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 78 din 23.11.2018 și nr.94 din 17.12.2018.

publice a Ministerului Finanțelor la principiile contabilității de angajamente, în scopul raportării de către APL a calculelor, creanțelor și datoriilor aferente impozitelor, taxelor, altor plăți și a transferurilor cu destinație specială neutilizate”

Hotărârea Curții de Conturi nr. 52 din 25 noiembrie 2020

cu privire la Raportul auditului asupra conformității procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială satul Măgdăcești

5.	<p>2.5. Ministerului Finanțelor și Agenției Servicii Publice,</p>	<p>pentru informare și se reiterează² necesitatea finalizării Programului de măsuri privind implementarea noului sistem de evaluare a bunurilor imobile în scopul impozitării (Hotărârea Guvernului nr.670 din 09.06.2003), precum și necesitatea revizuirii și actualizării metodologiei de evaluare a bunurilor imobile în scopul impozitării, care ar servi drept bază pentru reevaluarea bunurilor imobile;</p>	<p>Potrivit Hotărârii Guvernului. nr 670/2003 „Despre aprobarea Programului de măsuri privind implementarea noului sistem de evaluare a bunurilor imobile în scopul impozitării” (Monitorul Oficial nr. 123-125, art.744 din 20.06.2003), anual, în bugetul Agenției Relații Funciare și Cadastru, la subprogramul 6904 „Sistem de evaluare și reevaluare a bunurilor imobiliare” sunt prevăzute mijloace financiare pentru realizarea măsurii de „reevaluare specială” (în perioada între două reevaluări) conform Hotărârii Guvernului. nr. 1303/2004 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării” (Monitorul Oficial nr. 65-66, art.407 din 29.04.2004.2005).</p> <p>Ulterior, la aprobarea noului Regulament (HG. nr. 827/2020) „reevaluarea specială” a fost înlocuită cu „evaluare a bunurilor imobile în scopul impozitării (evaluarea bunurilor imobile noi, care au fost formate după finalizarea evaluării, sau bunurilor imobile care au suferit schimbări considerabile de ordin juridic sau tehnico-economic)”.</p> <p>Valorificarea mijloacelor financiare prevăzute în acest scop, se prezintă în tabelul de mai jos:</p>	<p>Referitor la evaluarea și reevaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, (Hotărârea Guvernului nr. 827/2020, Monitorul Oficial Nr. 313-317 art. 990 din 27.11.2020) <i>este planificat că, până în perioada anului 2023, reevaluarea va fi efectuată din sursele financiare ale Proiectului de înregistrare și evaluare funciară, finanțat din mijloacele creditului oferit de Banca Mondială.</i></p> <p><i>Ulterior, urmează a fi elaborat un mecanism de finanțare continuă a lucrărilor date.</i></p>						
			<p align="right">mii lei</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="840 1218 982 1341">Perioada</th> <th data-bbox="982 1218 1222 1341">Aprobat(Precizat)</th> <th data-bbox="1222 1218 1390 1341">Executat (la situația din 21.09.2021)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Perioada	Aprobat(Precizat)	Executat (la situația din 21.09.2021)				
Perioada	Aprobat(Precizat)	Executat (la situația din 21.09.2021)								

² Recomandările nr.10.3. și nr.12 din Raportul aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.68 din 26.11.2019.

			<table border="1"> <tr> <td>2018</td> <td>14400,0</td> <td>8853,0</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>3000,0</td> <td>0,0</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>3950,0</td> <td>2432,3</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>4200,0</td> <td>693,1</td> </tr> </table> <p>Totodată, se menționează că, în baza Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Agenția Internațională pentru Dezvoltare, a fost lansat Proiectul „Înregistrarea și evaluarea funciară” (PIEF) 2019-2023, finanțat de Banca Mondială în sumă de 30,1 mil. euro, care are ca componentă inclusiv evaluarea bunurilor imobile. Responsabili de implementarea proiectului sunt Agenția Servicii Publice de comun cu Agenția Proprietății Publice. Mijloacele financiare ale PIEF sunt planificate anual în bugetul de stat, începând cu anul 2019.</p> <p style="text-align: right;">mii lei</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Perioada</th> <th>Aprobat(Precizat)</th> <th>Executat (la situația din 21.09.2021)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>26970,0</td> <td>949,8</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>34536,5</td> <td>5814,0</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>57147,1</td> <td>9945,6</td> </tr> </tbody> </table>	2018	14400,0	8853,0	2019	3000,0	0,0	2020	3950,0	2432,3	2021	4200,0	693,1	Perioada	Aprobat(Precizat)	Executat (la situația din 21.09.2021)	2019	26970,0	949,8	2020	34536,5	5814,0	2021	57147,1	9945,6
2018	14400,0	8853,0																									
2019	3000,0	0,0																									
2020	3950,0	2432,3																									
2021	4200,0	693,1																									
Perioada	Aprobat(Precizat)	Executat (la situația din 21.09.2021)																									
2019	26970,0	949,8																									
2020	34536,5	5814,0																									
2021	57147,1	9945,6																									
6.	2.6. Serviciului Fiscal de Stat	<p>pentru informare și:</p> <p>2.6.1. se reiterează³ necesitatea elaborării unor proceduri bine determinate care ar asigura schimbul de informații cu autoritățile publice locale referitor la calculele, achitățile, avansurile și restanțele existente aferente impozitelor și taxelor încasate în bugetul local, dar administrate de Serviciul Fiscal de Stat;</p>	<p>Despre acțiunile întreprinse, Serviciul Fiscal de Stat a informat direct Curtea de Conturi și Cancelaria de Stat prin scr. nr. 26-07/2-13/101765 din 10 septembrie 2021 (<i>copia scrisorii se anexează pe 1 filă, conform anexei nr.2</i>).</p>																								
7.		<p>2.6.2. asigurarea evaluării depline în scopuri fiscale a bunurilor imobile din teritoriul satului Măgdăcești, precum și a încasării depline a impozitelor și taxelor locale</p>	<p>Ca urmare a recepționării propunerii Serviciului Fiscal de Stat de actualizare a Culegerii indicilor comasați ai valorii de inventariere a bunurilor imobiliare pentru impozitare, prin scr. nr. 15/3-06/265 din 03.06.2021, Ministerul Finanțelor a solicitat Agenției Relații Funciare și Cadastru opinia privind necesitatea ajustării indicilor respectivi, inclusiv sub aspectul elaborării unui alt act normativ, drept o soluție intermediară până la evaluarea tuturor bunurilor imobile în contextul proiectului Băncii Mondiale.</p> <p>Poziția expusă de Agenția Relații Funciare și Cadastru prin scrisoarea nr. 36/01-06/481 din 16 iulie 2021 (<i>copia scrisorii se anexează pe 3 file, conform anexei nr.3</i>) este împărtășită și de Ministerul Finanțelor, și anume că</p>																								

³ Prevederi aprobate prin Hotărârile Curții de Conturi nr.78 din 23.11.2018 și nr.94 din 17.12.2018.

			<p>actualizarea (ajustarea) indicilor valorii de inventariere în scopul impozitării ca o măsură intermediară nu este una eficientă.</p> <p>În acest sens, pentru a spori veniturile în localitățile rurale s-a recurs la o măsură mai eficientă și anume, prin prisma Legii nr.257/2020 cu privire la modificarea unor acte normative, anexa nr.2 punctul 2 din Legea nr.1056/2000 cu privire la punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal a fost ajustată, în vederea stabilirii cotei minime și maxime la impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale) din localitățile rurale:</p> <p>- pentru persoanele fizice, în cuantum de 0,05–0,4 la sută din costul bunurilor imobiliare.</p>
<p>Hotărârea Curții de Conturi nr. 53 din 25.11.2020</p> <p><i>cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale unității administrativ-teritoriale orașul Ialoveni încheiate la 31 decembrie 2019</i></p>			
8.	2.4. Ministerului Finanțelor	<p>pentru informare și se reiterează recomandările 2.4.1. și 2.4.2., înaintate prin Hotărârea Curții de Conturi nr.8 din 27.02.2019, privind necesitatea revizuirii și completării prin prisma contabilității de angajamente a Normelor metodologice, aprobate prin Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015</p>	<p><i>A se vedea informația expusă în pct.1, la acest subiect.</i></p>
<p>Hotărârea Curții de Conturi nr. 54 din 25 noiembrie 2020</p> <p><i>cu privire la Raportul auditului conformității asupra procesului bugetar și gestionării patrimoniului public la unitatea administrativ-teritorială orașul Ialoveni</i></p>			
9.	2.6. Serviciului Fiscal de Stat	<p>pentru informare și se reiterează necesitatea elaborării unor proceduri bine determinate care ar asigura schimbul de informații cu autoritățile publice locale referitor la calculele, achitățile, avansurile și restanțele existente aferente impozitelor și taxelor încasate în bugetul local, dar administrate de Serviciul Fiscal de Stat.</p>	<p>Despre acțiunile întreprinse, Serviciul Fiscal de Stat a informat direct Curtea de Conturi și Cancelaria de Stat prin scr. nr. 26-07/2-13/101765 din 10 septembrie 2021 (<i>copia scrisorii se anexează pe 1 filă, conform <u>anexei nr.2</u></i>).</p>

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

SERVICIUL FISCAL DE STAT

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ГОСУДАРСТВЕННАЯ НАЛОГОВАЯ
СЛУЖБА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr.9
tel. (373 22) 82-33-53, Fax (373 22) 82-33-54, mail@sfs.md
www.sfs.md

10 septembrie 2021 Nr.26-07/2-13/ 101765

Curtea de Conturi a Republicii Moldova

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 69

Cancelaria de Stat

mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, nr.1

Ministerul Finanțelor

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Serviciul Fiscal de Stat, suplimentar la informația prezentată prin scrisorile nr.26-07/2-13/25293 din 10.03.2021 și nr.26-07/2-13/67808 din 09.06.2021, aferentă executării cerințelor și recomandărilor din Hotărârile Curții de Conturi **nr.50** din 23.11.2020, **nr.51**, **nr.52**, **nr.53** și **nr.54** din 25.11.2020, **nr.58** și **nr.59** din 04.12.2020, **nr.64** și **nr.65** din 14.12.2020, **nr.74**, **nr.75**, **nr.76** și **nr.77** din 23.12.2020, **nr.3**, **nr.4**, **nr.5** și **nr.6** din 25.02.2021, **nr.9** și **nr.10** din 24.03.2021, **nr.11** și **nr.12** din 29.03.2021 privind Rapoartele auditului conformității asupra procesului bugetar și gestionării patrimoniului public al autorităților publice locale și Rapoartele auditului asupra rapoartelor financiare ale autorităților publice locale, încheiate la 31 decembrie 2019, comunică următoarele.

Cu referire la *cerința nr.2.5.2 din HCC nr.50/2020 „asigurarea încasării depline a impozitelor și taxelor locale (în special, a taxei de piață aferentă bugetului or. Fălești)”,* menționăm că, Uniunea Cooperativelor de Consum din or. Fălești a fost supusă controlului fiscal prin metoda de verificare tematică privind corectitudinea declarării și achitării taxelor locale pentru perioada 2017- trimestrul I al anului 2021 (taxa de piață și taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii) și urmează a fi adoptată Decizia asupra cazului de încălcare.

Totodată, Serviciul Fiscal de Stat își intensifică acțiunile stabilite în vederea realizării cerințelor și recomandărilor din Hotărârile Curții de Conturi, iar despre statutul măsurilor întreprinse va informa ulterior.

Director adjunct

Igor ȚURCANU

Executor: Daniela ROTARU
Telefon 82-34-39
e-mail daniela.rotaru@sfs.md

AGENȚIA
RELAȚII FUNCiare ȘI CADASTRU
A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2005, or. Chișinău, str.Lazo, 48
tel. 88-12-55, fax. 22-63-73
e-mail: info@arfc.gov.md
www.arfc.gov.md

АГЕНТСТВО
ЗЕМЕЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ И КАДАСТРА
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, г. Кишинэу, ул.Лазо, 48
тел. 88-12-55, факс. 22-63-73
e-mail: info@arfc.gov.md
www.arfc.gov.md

16 iulie 2021 nr. 36/01-06/481

La nr.15/3-06/265 din 03.06.2021,

Dlui Dorel Noroc,
Secretar de Stat
Ministerul Finanțelor

*Mun. Chișinău, MD-2005,
str. Constantin Tănase, 7*

Agenția Relații Funciare și Cadastru a examinat adresarea Ministerului Finanțelor privind expunerea opiniei aferent necesității ajustării indicilor din Culegerea indicilor comasați ai valorii de inventariere a bunurilor imobile pentru impozitare, aprobată de Ministerul Finanțelor la 15 iunie 1997 drept o soluție intermediară până la evaluarea tuturor bunurilor imobile în contextul proiectului Băncii Mondiale, și comunică.

Suntem de acord cu părerea Ministerului despre invecchirea indicilor din Culegerea sus-menționată. Valorile impozabile ale caselor de locuit individuale, calculate prin aplicarea acestora sunt foarte mici și nu reflectă valoarea reală, de piață a obiectelor locative. Conform indicațiilor generale la Culegerea indicilor comasați ai valorii de inventariere a bunurilor imobile pentru impozitare “valoarea reală (se subînțelege – valoarea impozabilă) a obiectului se determină ca diferența dintre valoarea de reconstituire și suma uzurii fizice”. În scopul actualizării valorilor impozabile a bunurilor imobile ca o soluție intermediară, urmează a fi actualizați atât indicii valorii de reconstituire cât și datele privind uzura fizică a bunurilor imobile.

Actualizarea mecanică a indicilor valorii de reconstituire la prețurile actuale de construcții va duce la majorarea neîntemeiată a valorii impozabile, în unele cazuri (în funcție de amplasarea bunurilor imobile) valoarea impozabilă fiind mult mai mare decât valoarea de piață a obiectelor. Totodată, este necesară determinarea gradului de uzură fizică a caselor de locuit. În acest context, este important de luat în considerație și faptul că uzura fizică a caselor de locuit a fost calculată în mod masiv în perioada anilor 90 al secolului trecut. Pentru calcularea valorilor impozabile actualizate a bunurilor imobile locative, va fi necesară actualizarea datelor despre gradul uzurii fizice. Acesta se determină de către organele cadastrale conform tarifelor stabilite.

Exemplu de calculare a valorii impozabile a unei case de locuit dintr-o localitate rurală este prezentat în anexă.

Pentru actualizarea indicelui valorii de reconstituire, a fost luată în considerație diferența între valoarea de reconstituire pentru tranzacții și valoarea de reconstituire pentru

Digitally signed by Dorel Noroc
Date: 2021.07.16 15:07:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

impozitare 2,225 ori, calculată conform Culegerii indicilor comasați ai valorii de inventariere a bunurilor imobile pentru impozitare din anul 1997 și conform Culegerii indicilor comasați ai valorii de inventariere a bunurilor imobiliare pentru calcularea taxei de stat la efectuarea tranzacțiilor gen cumpărare, vânzare, schimb, donație, gaj, moștenire din 1997.

Luînd în considerație faptul că casele de locuit individuale nu sunt evaluate conform metodologiei noi de evaluarea masivă, aplicarea indicilor actualizați ai valorii de reconstituire în localitățile rurale va genera creșterea valorilor impozabile de 11,3 ori (pot fi variații în funcție de gradul de uzura fizică).

Considerăm, că actualizarea (ajustarea) indicilor valorii de inventariere în scopul impozitării ca o măsură intermediară nu este una eficientă din următoarele considerente:

Din punct de vedere metodologic, valoarea impozabilă, de fapt, reflectă valoarea bunului imobil din punct de vedere a costurilor de construcții, iar valoarea de piață a caselor de locuit mai mult se bazează pe metoda analizei comparativă a vânzărilor. În majoritatea satelor valoarea de piață (de vânzare) a bunului imobile este mai mică decât costul construcției din cauză cererii limitate pentru aceste bunuri imobile. Respectiv, valoarea impozabilă actualizată nu va fi considerată de către contribuabili ca valoarea justă, cu consecințele respective.

Reieșind din exemplul de calculare a valorii impozabile actualizată, valoarea în suma de **347 216 lei (sau 16 150 euro)** deși este calculată corect conform normativelor, rar în care sate se întâlnește ca prețul de vânzare, și doar ca excepție. Valoarea calculată nu este echivalentă cu valoarea de piață a bunului imobil. Nu în fiecare sat casele de locuit pot fi vândute contra prețului de 16 mii euro.

Considerăm că în calitate de măsură intermediară, pâna la evaluarea caselor de locuit din localitățile rurale în cadrul evaluării masive, pentru majorarea veniturilor fiscale ale bugetelor locale este oportună utilizarea elementelor politicii fiscale, și anume majorarea cotei impozitului pe bunurile imobile (casele de locuit individuale în localitățile rurale) din 0,1% în 0,4%. A doua variantă ar fi extinderea prevederilor art.280, alin.(1) litera a) a Codului Fiscal privind cota maximă și minimă a impozitului pe bunurile imobile și pentru casele de locuit individuale din sate, pentru care nu a fost determinată valoarea estimată prin metode de evaluarea masivă.

Anexă – una filă.

Director general

Anatolie GHILAȘ

Ex: Olga Buzu
Tel:022-881-263

EXEMPLU DE CALCULARE
VALORII IMPOZABILE CARE ÎN PREZENT SE APLICĂ ÎN IMPOZITARE ȘI VALORII
IMPOZABILE ACTUALIZATE

Obiectul evaluării:

Casa de locuit din satul X, raionul Y. Pereții – piatra de calcar; acoperișul – din plăci din azbociment. Casa are 2 nivele, suprafața totală exterioară este de 160 m², volumul fizic al casei este de 480 m³. Anul construcției – 1981. Gradul de uzura fizică determinat de către oficiul cadastral constituie 10% (a fost determinat în anii 90, rămâne neschimbat până în prezent). Casa este dotată de toate rețele ingineresti (apeduct interior, canalizare, sistemul de încălzire cu apă, este grupul sanitar).

1. Valoarea impozabilă, care se aplică în prezent pentru calcularea sumei impozitului pe bunurile imobile

Valoarea inițială de reconstituire = $(60,26 \times 1,09 + 1,81 + 3,04 + 0,54) \times 480 \text{m}^3 = 34\ 115$ lei

Uzura fizică = 10%

Valoarea impozabilă (valoarea reziduală de reconstituire) = $34\ 115 - 10\% = 30\ 704$ lei

2. Valoarea impozabilă, calculată conform indicilor valorii de reconstituire și gradului de uzura fizică actualizați

Valoarea inițială de reconstituire în prețurile trim.I al anului 2021 = $(60,26 \times 1,09 + 1,81 + 3,04 + 0,54) : 1200 \times 41\ 807 : 2,225 \times 480 \text{m}^3 = 534\ 178$ lei

Uzura fizică (calculată suplimentar de oficiul cadastral) = 35%

Valoarea impozabilă (valoarea reziduală de reconstituire) = $534\ 178 - 35\% = 347\ 216$ lei (sau 16 150 euro)